

ВСТУП

Ця книга є збірником матеріалів останньої 2012 року Міжнародної наукової конференції з циклу заходів, присвячених розгляду широкого кола проблем у взаєминах України та Ватикану. Ідея проведення конференції під загальною назвою “Україна і Ватикан” виникла в середовищі релігієзнавців і була підтримана низкою державних, наукових, церковних та громадських інституцій, зокрема Національною Академією наук України, Міністерством освіти і науки України, Державним комітетом України у справах національностей і релігій, Комітетом Верховної Ради України з питань культури і духовності, Міністерством закордонних справ України, Нунціатурою Святого Престолу в Україні, Українською Асоціацією релігієзнавців, Українською Греко-Католицькою Церквою, Римсько-Католицькою Церквою, Відділенням релігієзнавства Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди, Прикарпатським національним університетом ім. В.Стефаника, Національним інститутом стратегічних досліджень, Національним університетом “Києво-Могилянська Академія”, Національним педагогічним університетом ім. М.П. Драгоманова, Українським Католицьким університетом, Івано-Франківською Теологічною Академією, Інститутом релігійних наук імені Томи Аквінського, Християнським гуманітарно-економічним відкритим університетом, Національним заповідником “Давній Галич”, Житомирським державним університетом імені Івана Франка. Релігійно-інформаційна служба України та Католицький медіа-центр надають інформаційну підтримку проекту.

В рамках реалізації цієї ініціативи відбулося вже декілька заходів: науково-практичний колоквиум (Івано-Франківськ, 26 листопада 2007 р.), на якому розроблена концепція проекту, етапи його виконання, і п’ять міжнародних наукових конференцій: “Українсько-ватиканські відносини в контексті суспільних і міжконфесійних проблем” (м. Івано-Франківськ, 28 — 29 березня 2008 р.), “Україна і Ватикан у розвитку вищої освіти і духовності” (Одеса, 31 жовтня 2008 р.), “Україна і Ватикан в контексті культурно-цивілізаційного діалогу: історія і сучасність” (Київ, 21-22 квітня 2009 р.), “Україна і Ватикан – IV” (Рим, 26-28 жовтня 2009 р.), “Україна-Ватикан: проблеми державно-церковних взаємин у контексті об’єднаної Європи” (Галич, 25-26 травня 2011).

В наукових дискусіях взяли участь понад 250 учасників — науковців і церковних лідерів, державних і громадських діячів з Києва, Івано-Франківська, Полтави, Донецька, Львова, Чернівців, Одеси,

Острога, Рівного, Житомира, Тернополя, Ужгорода, Сум та інших міст України, з Польщі, Італії, Литви, Німеччини та Ватикану. Виголошені доповіді увійшли до виданих раніше I-IV випусків серії збірників наукових праць “Україна і Ватикан”.

Пропонований збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції “Україна і Ватикан: до і після Другого Ватиканського Собору”, яка відбулася 9-10 листопада 2012 р. у м. Житомирі на базі Житомирського державного університету імені Івана Франка, присвячений 50-річчю цієї історично вагомій для Католицької Церкви і світу події.

Огляд в книзі різних дослідницьких тем засвідчує, що методологічно-теоретичний і практичний вектор українського релігієзнавства спрямований на актуальну проблематику і володіє різноманітними філософськими, історичними, історіософськими засобами для приросту наукового знання, дотримуючись принципів наукового об’єктивізму, історизму, позаконфесійності й світоглядного плюралізму. Саме це дозволило реалізувати науковий проект “Україна і Ватикан: до і після Другого Ватиканського Собору”.

Редакційна колегія, працюючи з матеріалами, які увійшли в цей збірник, максимально прагнула зберігти авторський стиль написання, усувала тільки явні історичні та логічні недоречності або грубі граматичні помилки. Вона не вважала за потрібне уніфікувати назви інституцій, церков, імен та посад з титулами, тому і не несе відповідальності за правильність їх написання. Читачі зможуть прочитати “Римо-католицька” і “Римсько-католицька”, “папа Римський” і “Римський Папа”, “Патріарх”, “Патріярх” і “патріарх”, “патріярхат”, “Рацінгер” і “Ратцінгер”, “Іван”, “Іоан”, “Йоан”, “Українська Православна Церква” і “Українська православна церква” тощо. Відповідність текстів правилам української мови ми залишили на совісті їх авторів, тому що тут включався принцип їх конфесійної належності і звичаєвої традиції, що редколегія не взялася корегувати.

Читач має знати те, що тексти статей до збірника писалися тоді, коли Апостольську Столицю очолював папа Бенедикт XVI. Редакція не вимагала від їх авторів допрацьовувати матеріал із врахуванням зміни глави Католицької Церкви.

Оргкомітет з вдячністю відзначає, що особливу відчутну підтримку йому в організації і проведенні конференції надали Інститут філософії НАНУ, Житомирський і Прикарпатський університети, Нунціатура Апостольської столиці, обласні осередки Української Асоціації релігієзнавців Рівного і Чернівців.

Редколегія